

Zicht_{op}IJssel

.....

NUMMER 13 | VOORJAAR 2024

Nieuwe bestuursleden voor de IJsselHospices

De uitgeleide

'Ik zie je voor me met m'n ogen dicht'

Een gesprek van hart tot hart

Themakatern: thuisinzet in de palliatieve zorg

Een dag op hoog niveau

IJsselHospices

VAN DE VOORZITTER

door George Henkens | voorzitter bestuur IJsselHospices

Het is al wel weer even geleden dat de laatste Zicht op IJssel werd uitgebracht. In de tussenliggende periode is heel veel gebeurd. Daarbij zijn zowel gebeurtenissen die geweldig zijn, als vervelende gebeurtenissen.

IJsselPolder: een hospice met een goede naam!

Positief is dat IJsselPolder in het jaar 2023 maar liefst 62 bewoners heeft verzorgd. Een aantal dat beide andere hospices (IJsselOever en IJsselThuis) ook wel eens hebben gehaald, maar IJsselPolder vierde in april 2023 pas het tweejarig bestaan.

Dit mooie aantal bewijst dat IJsselPolder een heel goed hospice is, dat in het korte bestaan een bijzonder goede naam heeft opgebouwd!

We kenden het alleen uit de krant...

We werden ook geconfronteerd met vervelende gebeurtenissen, zoals het feit dat een bewoner die in één van onze hospices was opgeknapt, niet wilde vertrekken. Het is allemaal heel dubbel. Natuurlijk is het fantastisch wanneer de gezondheid van een bewoner verbetert. Maar onze hospices zijn er voor terminale patiënten. Wij verwachten dan dat hij of zij in zo'n situatie plaatsmaakt voor een volgende bewoner. Als het dan niet lukt om diegene te laten vertrekken, is dat voor iedereen een lastige situatie. We zijn dan niet in staat om mensen die op de wachtlijst staan en die hard aan een hospiceplaats toe zijn, een kamer aan te bieden.

We kenden deze situaties alleen uit de krant, nu weten we het uit eigen ervaring.

Nieuw beleidsplan

Ik schreef in mijn vorige bijdrage al dat er werd gewerkt aan een nieuw beleidsplan. Dat is er inmiddels. Voor wie daarin geïnteresseerd is: het is op de website van elk van onze hospices te vinden.

Medische zorg in de hospices

Eén van de punten waaraan we de komende tijd aandacht moeten schenken, is de relatie met de partijen die de medische zorg leveren in onze hospices. Als je er goed over nadenkt, kom je tot de slotsom dat een hospice niet kan bestaan zonder de zekerheid dat die zorg wordt geleverd. Immers, wijzelf leveren deze zorg *niet*. Ik heb het leveren van medische zorg al de jaren dat ik in het bestuur zit altijd als een vanzelfsprekendheid gezien. Maar ik heb moeten ontdekken dat dit niet zo is.

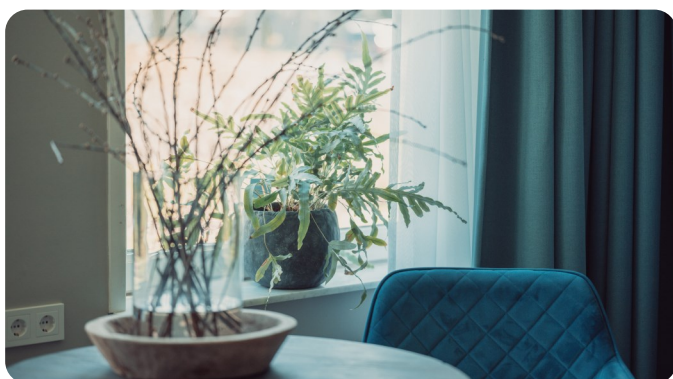
Bestuurssamenstelling

Toen ik in 2015 samen met Aad de Jong in het bestuur kwam, waren we met vier personen. Inmiddels zijn we met vijf, terwijl we drie keer zoveel hospices besturen. We waren daarom nog steeds op zoek naar versterking en ik ben blij dat we twee nieuwe bestuursleden hebben mogen verwelkomen: Andra Kranendonk en Hilger Jansen. Op de volgende pagina in deze *Zicht op IJssel* stellen zij zich aan u voor.

Vertrouwenspersoon

In de huidige tijd kan een organisatie niet meer zonder een vertrouwenspersoon. Omdat wij inmiddels met 180 mensen samenwerken, hebben wij gemeend dat IJsselHospices ook een vertrouwenspersoon moet hebben.

In de gemeente Zuidplas is er een vertrouwenspersoon die door de gemeente is aangesteld. Deze is beschikbaar voor iedereen die in de gemeente Zuidplas vrijwilligerswerk doet. Wij hebben eerst geprobeerd de gemeenten Capelle aan den IJssel en Rotterdam ook zover te krijgen dat zij het voorbeeld van Zuidplas zouden volgen. Maar daarin zit geen vooruitgang. Daarom zal er een vertrouwenspersoon komen voor alle drie de hospices: iemand die niet werkt binnen IJsselHospices en los staat van het bestuur en van de staf. Het idee is dat wanneer een medewerker of vrijwilliger iets overkomt waar hij/zij mee zit, hij/zij met onze vertrouwenspersoon contact kan opnemen. Ik schrijf dit nu heel bondig op, terwijl er natuurlijk veel meer van te zeggen zou zijn. Maar daarvoor is dit inleidende woord nu niet de plaats. Bovendien is de 'verf van ons werkstuk nog net niet helemaal droog'. Nadere informatie komt dus nog.

NIEUWE BESTUURSLEDEN VOOR DE IJSSELHOSPICES

”

ANDRA KRANENDONK

Ik ben Andra Kranendonk. Samen met mijn man Peter woon ik in Capelle aan den IJssel. We hebben twee kinderen: zoon Niels van 27 jaar die in Brussel woont en werkt en dochter Noa van 23 jaar die in Groningen geneeskunde studeert.

In mijn vrije tijd breng ik samen met mijn man veel tijd door op het water. Verder houd ik van wandelen, lezen en muziek. Daarnaast ben ik actief binnen het pastorale team van onze kerk in Capelle aan den IJssel.

Mijn hele werkzame leven werk ik in de zorg. Als intensive care verpleegkundige heb ik vele jaren in het primaire proces gewerkt. Daarna heb ik lang gewerkt als manager acute zorg in diverse ziekenhuizen binnen Rotterdam. In 2022 heb ik de overstap gemaakt naar de ouderenzorg, waar ik nu als lid van de Raad van Bestuur werk binnen de Lelie zorggroep.

Uit de verschillende gesprekken kreeg ik een mooi beeld van het werk binnen de drie hospices. Met veel warmte en aandacht wordt zorg verleend aan mensen in hun laatste levensfase. Ik vind het een eer om daar als vrijwilliger een bijdrage aan te mogen gaan leveren. Hier wil ik mij graag voor inzetten en ik zie uit naar een fijne samenwerking.

Ik vind het een eer om een bijdrage te mogen gaan leveren aan de IJsselHospices!

HILGER JANSEN

Ik ben Hilger Jansen, 51 jaar oud, getrouwd met Karin. Wij wonen, samen met onze kinderen van 14 en 18 jaar in Krimpen aan den IJssel. Ik ben opgegroeid in Reeuwijk, midden in het Reeuwijkse Plassengebied. Na het VWO ben ik de opleiding HBO-verpleegkunde gaan doen in Rotterdam. Ik heb een aantal jaar gewerkt als verpleegkundige op de afdeling KNO/hoofd-hals-oncologie in het Erasmus MC.

Na een aantal jaar heb ik ervoor gekozen om verder te gaan werken als leidinggevende in de zorg. Inmiddels heb ik zo'n 25 jaar ervaring in verschillende leidinggevende functies (van teamleider tot directeur zorg) in verschillende ziekenhuizen. Palliatieve zorg was regelmatig een onderdeel binnen mijn werkzaamheden: van het opzetten van een consultatief palliatief team in een ziekenhuis tot het deelnemen aan het bestuur van netwerken palliatieve zorg in de regio's Nieuwe Waterweg Noord en Rotterdam. Op dit moment werk ik in het Ikazia ziekenhuis in Rotterdam, waar ik verantwoordelijk ben voor de medisch en niet-medisch ondersteunende afdelingen.

Ik wil graag mijn bijdrage leveren aan de IJsselhospices. In de kennismakingsgesprekken met het bestuur werd ik enthousiast over de ontwikkeling van de stichting, de rol die de hospices innemen in de samenleving (dicht bij de mensen) en vooral de inzet van medewerkers en vrijwilligers voor de bewoners van de hospices in de kwetsbare fase in hun leven. Ik kijk uit naar een fijne samenwerking!

”

Ik werd enthousiast over de ontwikkeling van de stichting en de rol van de hospices in de samenleving!

DE UITGELEIDE

Door Nathalie Jonker | coördinator Hospice IJsselPolder

Iemand bij vertrek vergezellen

In onze hospices is het de gewoonte onze overleden bewoners uitgeleide te doen. En dan is 'uitgeleide' een mooie benaming voor het laatste stukje van de levensreis van de overleden bewoner, dicht bij de letterlijke betekenis: iemand bij vertrek een eindje vergezellen. En zo is het ook eigenlijk.

Soms wordt de uitgeleide en de invulling ervan al besproken met de bewoner zelf als het gesprek over het sterven aan de orde komt en de bewoner daaraan toe is. Sommigen willen over het sterven heen allerlei zaken geregeld hebben om ook daarover de regie te kunnen voeren. Anderen laten het graag aan familie over wat er gebeurt na overlijden. En soms is er simpelweg de tijd niet om het gesprek hierover te voeren, omdat een bewoner snel komt te overlijden.

Ieder mens is anders

In de IJsselHospices willen we in alles zo veel mogelijk aansluiten bij de wensen van onze bewoners en hun naasten. Dat geldt ook voor het uit huis begeleiden van een bewoner na het overlijden. Elke vorm van uitgeleide is bespreekbaar. Want ieder mens is anders en 'een mens sterft zoals hij heeft geleefd' (citaat van Jet van Esch).

In elk geval: de kaars

Het al dan niet vormgeven van de uitgeleide en de invulling ervan is altijd de keuze van de bewoner en/of de naasten.

Er kan bijvoorbeeld een gedicht voorgelezen worden, er zijn kleden die over de kist of baar gelegd kunnen worden, er zijn kaarsjes die mensen in de hand kunnen houden wanneer zij een erehaag vormen of er kan muziek afgespeeld worden.

In elk geval wordt na een overlijden de kaars in de hal van het huis aangestoken. Ieder die de kaas passeert, weet dan: er is een overledene in huis. De kaars zorgt er vaak voor dat de sfeer in huis verstilt. Het aansteken en na afloop van de uitgeleide uitblazen van de kaars wordt meestal als een plechtig moment ervaren.

Een bijzondere ervaring

Welke vorm ook gekozen wordt, de uitgeleide is altijd een bijzondere ervaring. Ook door familie en/of de naasten wordt de uitgeleide als troostrijk en helpend ervaren.

Het is mooi en belangrijk om onze bewoners op respectvolle wijze uit het huis te begeleiden waar zo veel gebeurd is in de laatste periode van hun leven.

Waar woorden te kort schieten, zegt muziek soms heel veel. Maar welk lied wil je dan af laten spelen tijdens de uitgeleide van je moeder? Spontaan kreeg ze een ingeving. De kist werd in de hal staande gehouden en ze liet het lied 'Goodbye's the saddest word' van Celine Dion via haar telefoon horen.

Ze bedankte de coördinator later voor de mooie uitgeleide. Dit had haar zó geholpen!

Ze beleefde haar laatste dagen in IJsselPolder. Daar sliep ze onder haar eigen Feyenoord dekbed. Het was dan ook niet meer dan passend dat zij als laatste kleding haar fanshirt in de kast klaar had hangen. En op de kist werd tijdens de uitgeleide de Feyenoord sjaal gedrapeerd.

Ze wilden niet te veel ceremonie: geen gedicht, geen kleed, geen kaarsjes. Maar toen de familie de overledene het huis uit begeleidde, werd bij de baar spontaan een dankwoord uitgesproken.

Daarna werd in de hal de kaars van de tafel genomen en op de kist geplaatst. Een intens moment, ingegeven door het gevoel. De familie is blij met hoe het verlopen is.

'IK ZIE JE VOOR ME MET M'N OGEN DICHT'

Herdenkingsbijeenkomst Hospice IJsselOever | 9 april 2024

dor Els Bette-Fluit | zorg- en pr-vrijwilliger Hospice IJsselOever

Omarmd door IJsselOever-sfeer

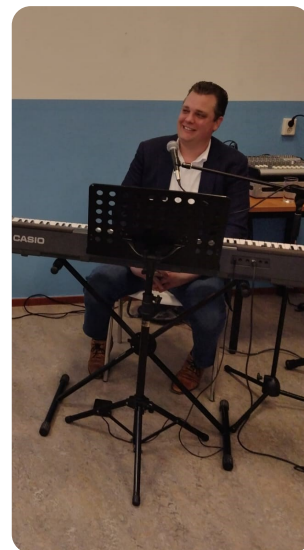
Het is een stormachtige dinsdagavond. Zo af en toe een stevige bui. Park Hitland ligt er verlaten bij, op een enkele hondenuitlater na. Hoe anders is het aan de rand van dat park. Daar zoekt een stroom bezoekers in het Nunu Mahua huis de warmte op. Ze worden er omarmd door de bekende IJsselOever-sfeer. Ze komen groepsgewijs of samen of alleen: verschillend als ze zijn, maar allen komen ze met herinnering. Vanavond wordt de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst gehouden. Bewoners die in het afgelopen jaar in Hospice IJsselOever verbleven en daar overleden, worden herdacht. En daarom komen ze. Omdat het zo'n waardige afsluiting is in het proces van loslaten, nabestaan en rouwen.

Groots zijn in het kleine

Dat wordt ook benadrukt door IJsselOever coördinator Birgitta van Vlaanderen. 'Moedig dat u kwam', zegt ze in haar openingswoord na een warm welkom aan de aanwezige nabestaanden en aan de mensen van het IJsselOever team. 'Samen willen we herinneren, terugdenken aan wie onze geliefden voor ons waren. Het team IJsselOever heeft met veel liefde voor hen gezorgd en heeft het verschil willen maken voor zowel de overleden dierbaren als hun naasten. Gewoon door er te zijn: soms met een gesprek, soms met een handmassage, of met een klein gerecht dat nog een keer opgediend werd omdat het zo deed denken aan vroeger.' Zo hoopt IJsselOever in het kleine groots te zijn.

Ik zie je voor me...

Gedichten zeggen in taal wat soms zo moeilijk te verwoorden is. En er is muziek. Melodieuze klanken, de warme stem van Bram Weevers, de zo bekende woorden: 'Ik zie je voor me met mijn ogen dicht...' En ze zien ze voor zich: hun dierbaren, zij die in IJsselOever de laatste dagen of weken van hun leven een huis van warmte en aandacht vonden. Het wordt een intens moment van herinnering, zeker als al hun namen één voor één voorgelezen worden. Elke naam is een leven, een uniek mens, een levensverhaal. Herinneringen komen boven en gaan weer leven. Het wordt een moment van stilstaan en omkijken, met of zonder tranen, soms met een lach. Een moment van herinnering waarin de liefde die gedeeld werd en alles wat het leven met de dierbaren gebracht heeft, gekoesterd en omarmd wordt.

'Dit moment doet me zó goed', vertrouwt ze me toe na afloop van de bijeenkomst. 'Ik wilde hier gewoon naar toe. De periode in IJsselOever heeft ons zó goed gedaan. Het was... hoe moet ik het zeggen... alsof er ruimte kwam. En rust. Er was zorg, er was liefde. Ik kon weer dochter zijn. Ik weet niet hoe het gemoeten had als ik die hospiceperiode niet had gehad. Daar wil ik ook eigenlijk niet aan denken.' Ze schiet vol. We zijn stil, herinneren, vangen elkaars blik. 'Eigenlijk', zegt ze, 'eigenlijk gun ik iedereen een hospice-tijd. Het was gewoon... goed.'

EEN GESPREK VAN HART TOT HART

Geestelijke verzorging in het hospice en thuis

door Hester van Briemen | geestelijk verzorger verbonden aan IJsselOever

Geestelijk verzorger in het hospice en thuis

Te midden van alle goede zorg in de laatste levensfase, is er groeiende vraag naar een goed gesprek over de betekenis van het leven. Over wie en wat er belangrijk is (geweest) in het leven. Een gesprek over gemis en verlangen, over vreugde en tekort. Over wat nog nodig is om te kunnen loslaten. Of over de vraag hoe het is om te sterven. Misschien ook over religieuze vragen: Heb ik het wel goed gedaan? Wat is er na de dood? Is er iemand die voor of met me kan bidden?

Daarover kan het gaan, als er tijd en ruimte is voor een gesprek van hart tot hart, bijvoorbeeld met een geestelijk verzorger. Als een bewoner zelf een geestelijk verzorger heeft, komt die vaak ook naar het hospice. Daarnaast zijn er geestelijk verzorgers aan de hospices verbonden. Zij zijn er voor de bewoner, maar ook voor de naasten. In IJsselOever zijn dat Peter Versloot en Hester van Briemen. Mirjam Heikens is verbonden aan IJsselpolder en Louis Kaserer is geestelijk verzorger voor IJsselThuis.

Stil durven zijn

Een geestelijk verzorger is niet iemand die even komt vertellen hoe het allemaal zit. Zij/hij kan doorvragen en zal ook stil durven zijn om verdriet of vragen de tijd te geven. Want juist in de laatste levensfase zijn er vragen

waar geen eenvoudige antwoorden op te geven zijn. Er zijn niet zomaar antwoorden of oplossingen. Soms zijn die er zelfs helemaal niet. En hoe houd je het dan uit?

Verbinding

De geestelijk verzorger kan bovendien mensen helpen om met elkaar in gesprek te komen. Om woorden te geven aan wat je van elkaar hebt ontvangen en wat je elkaar misschien nog mee wil geven. Hij/zij zoekt naar de onderlinge verbinding waar mensen naar verlangen, ook al is die soms verborgen onder pijn, verlegenheid, schaamte of boosheid.

Wanneer je deze dingen mee kunt geven aan elkaar, is dat voor de stervende én voor de nabestaande(n) heel bijzonder en waardevol.

Zoeken naar bronnen

Een geestelijk verzorger maakt ruimte voor thema's die de bewoner of de naasten bezighouden. Hij/zij helpt om de eigen gedachten te ordenen en om te zoeken naar waar bronnen van kracht en troost liggen. Hij/zij kan helpen woorden en beelden te zoeken bij wat er leeft in het hart, kan helpen de balans op te maken, biedt steun als er moeite is of als er open eindjes zijn, kan rust geven, wegen openen of perspectief bieden.

”

Een geestelijk verzorger is niet iemand die even komt vertellen hoe het allemaal zit. Zij/hij zal ook stil durven zijn.

Geestelijke verzorging thuis

Geestelijk verzorgers kunnen voor een gesprek ook bij mensen thuis komen. In Capelle doet Hester van Briemen (geestelijk verzorger bij De Zellingen) dat veel. De thuiszorg, familie, de huisarts of andere hulpverleners hebben dan gesignaleerd dat er misschien behoefte is aan een gesprek rond zingeving. Soms is het heel duidelijk en kan de patiënt het zelf goed verwoorden. Soms is het op intuïtie van de zorg of van de hulpverlener. Of de patiënt is iemand die moeilijk kan praten en de omgeving denkt: een gesprek zou misschien zo opluchten.

Hester belt dan met het voorstel om te komen kennismaken. Vaak is het voor de patiënt heel wat om een onbekende over de vloer te krijgen voor zo'n gesprek. Gelukkig breekt het ijs meestal snel. Hester vertelt iets over haar werk en achtergrond en zij legt uit dat ze aansluit bij wat voor deze persoon nodig en passend is. Alles mag gezegd worden en blijft vertrouwelijk. Een geestelijk verzorger zal soms vriendelijk dóórvragen wanneer dat opluchting kan geven. En soms is daar het moment nog niet voor, soms hebben vragen of inzichten tijd nodig. Net als in het hospice kan het gesprek dan over van alles gaan.

'Misschien wil hij eens langs komen...'

Coby is totaal vereenzaamd en heeft alleen nog contact met zorgverleners.

Familie neemt contact op met Hester: 'Ze is zo eenzaam en wijst ons de deur. Ze heeft al die problemen wel aan zichzelf te danken, maar toch...'

We zijn alle vier op hoge leeftijd en we willen straks niet met ruzie sterven.'

De geestelijk verzorger verkent voorzichtig of Coby open staat voor een gesprek. Dat doet ze zeker.

Hester wordt hartelijk verwelkomd. Coby blijkt een indrukwekkend, tragisch levensverhaal te hebben en vertelt daar open over. Eerst over de bittere ervaringen en de eenzaamheid. Daarna ook over de vroegere goede tijden met haar familie en hoe ze eigenlijk verlangt naar meer contact. De vrouw denkt erover na. En aan het eind van het volgende gesprek vertelt ze over haar voornemen: haar ene broer een brief te schrijven.

Misschien wil hij eens langs komen...

”

De geestelijk verzorger kan helpen woorden en beelden te zoeken bij wat er leeft, kan wegen openen of perspectief bieden.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Financiering

Dankzij de gemeente Capelle en het Centrum voor Levensvragen Rotterdam worden vijf gesprekken met een geestelijk verzorger gefinancierd.

Geestelijke verzorging in de hospices

Een gesprek met een geestelijk verzorger in één van onze IJsselHospices is aan te vragen via de coördinatoren.

Meer informatie

Op de sites van de Centra voor Levensvragen is veel informatie te vinden over de werkgebieden, bereikbaarheid en expertises van de geestelijk verzorgers in de regio.

Voor Rotterdam en Capelle: www.centrumlevensvragenrotterdam.nl.

Voor Capelle is Hester van Briemen rechtstreeks bereikbaar via 06-41618878.

IJSSELOEVER EN IJSSELTHUIS AAN HUIS

Onze IJsselHospices zijn voor velen bekende en vertrouwde huizen geworden: plaatsen waar bewoners het leven op hun manier af kunnen ronden nadat duidelijk werd dat zij niet meer beter zouden worden.

Niet ieder kiest in die situatie voor het verblijf in een hospice. Velen kiezen ervoor om de laatste levensfase thuis door te brengen, te midden van familie, geliefden en vrienden. Voor mantelzorgers is dit een intensieve periode. Zij hebben zo af en toe ook een moment voor zichzelf nodig. Voor die situaties hebben IJsselOever en IJsselThuis geschoolde vrijwilligers beschikbaar die bij deze patiënten aan huis komen om de mantelzorg voor een aantal uren over te nemen. De patiënt is dan niet alleen, terwijl de mantelzorger gelegenheid heeft voor dingen die ook noodzakelijk of wenselijk zijn.

Deze zorg noemen we IJsselOever of IJsselThuis aan huis.

THUISINZET IN ROTTERDAM

In Rotterdam-Ommoord wordt deze vorm van zorg verleend door VTZ-Rotterdam (Vrijwilligers Terminale Zorg). Daarom organiseert IJsselPolder deze zorg aan huis niet. Er bestaat wel een warme samenwerking tussen IJsselPolder en VTZ-Rotterdam.

IJsselThuis
 AAN HUIS

IJsselOever
 AAN HUIS

HET ONBENUTTE POTENTIEEL VAN THUISINZET IN DE PALLIATIEVE ZORG

door Anneke Beijer | coördinator Hospice IJsselThuis

In de wereld van de palliatieve en terminale zorg staat het hospice bekend als een plek van zorgzaamheid, comfort en ondersteuning voor mensen in de laatste fase van hun leven. Echter, er ligt een nog onvoldoende benutte bron van steun in de vorm van thuisinzet door vrijwilligers, die een aanzienlijke impact kan hebben op het welzijn van patiënten en hun families.

Een gemiste kans

Momenteel blijkt er terughoudendheid te zijn om thuisinzet volledig te benutten, wat resulteert in een gemiste kans om de last voor mantelzorgers te verlichten. Vrijwilligers kunnen een onschatbare rol spelen door in de thuissituatie ondersteuning te bieden, waardoor de mantelzorger de gelegenheid krijgt om even op adem te komen. Dit is niet alleen van cruciaal belang voor de fysieke gezondheid van de mantelzorgers, maar ook voor hun emotionele welzijn.

Vertrouwensband

Eén van de voordelen van thuisinzet is dat het patiënten en vrijwilligers in staat stelt een vertrouwensband op te bouwen in de bekende omgeving van het individu. Hierdoor kan de overgang naar een hospice later in het proces minder extreem zijn. De vertrouwdheid met de vrijwilliger, die eerder al in de thuissituatie ondersteuning bood, kan een waardevolle continuïteit van zorg creëren.

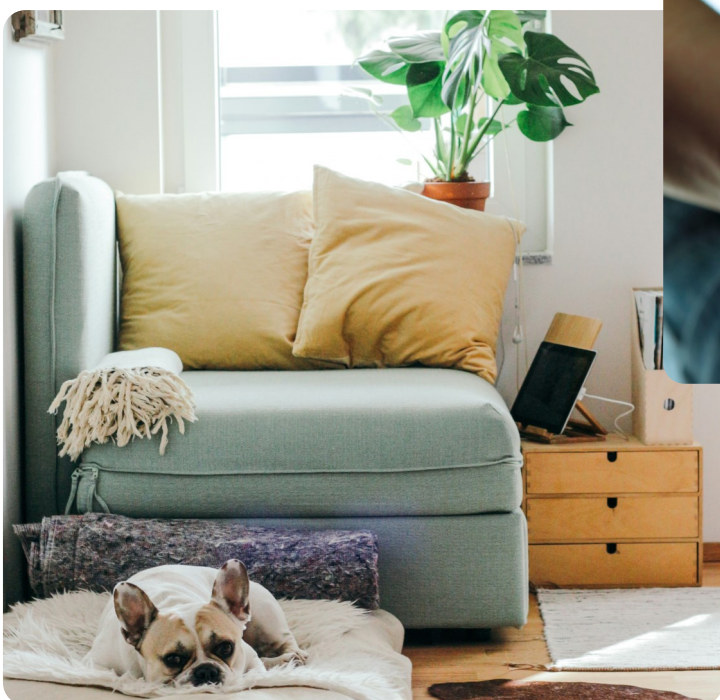
Het belang van samenwerking

Het is van groot belang dat zorgverleners, families en de gemeenschap samenwerken om de waarde van thuisinzet te erkennen en te bevorderen.

Het creëren van bewustzijn rondom deze dienst en het aanmoedigen van vrijwilligers om zich in te zetten in de thuissituatie, kunnen een positieve verschuiving teweegbrengen in de manier waarop we omgaan met palliatieve en terminale zorg.

Een waardevolle bron van ondersteuning

In de toekomst zou een toename van thuisinzetten niet alleen de kwaliteit van zorg verbeteren; het zou ook de levenskwaliteit van patiënten en hun families versterken. Het benutten van deze waardevolle bron van ondersteuning kan een belangrijke stap zijn naar een meer mensgerichte benadering van palliatieve en terminale zorg, waarin compassie en continuïteit centraal staan.

”

Het benutten van deze waardevolle bron van ondersteuning kan een belangrijke stap zijn naar een meer mensgerichte benadering van palliatieve en terminale zorg.

ENTHOUSIAST OVER THUISINZET

Joukje van der Kaaden is thuisinzet-vrijwilliger bij IJsselOever en is enthousiast over wat je in die rol kunt betekenen in de thuissituatie. Ze vertelt graag waarom.

Vanwaar dit enthousiasme voor de thuisinzet?

Ik vind de inzet van vrijwilligers in de thuissituatie belangrijk omdat sommige zieken liever thuis in hun vertrouwde omgeving hun laatste dagen of weken doorbrengen. De vrijwilliger kan deze tijd veraangename door aandacht aan hen te schenken, bijvoorbeeld door even met hen naar buiten te gaan, een kopje thee of koffie te drinken, boodschappen met hen te doen, voor te lezen of gewoon rustig bij hen te zitten en een praatje te maken. Als zieke mensen thuis willen blijven, is een uitgebreid netwerk van hulpverleners en familie nodig, aangevuld met vrijwilligers, om de familie of de partner te ontlasten, zodat die ook even de deur uit kunnen.

Je bent zelf ook vrijwilliger in de thuisinzet.

Kun je een typering geven van je werkzaamheden?

Bij de eerste afspraak ga je met de coördinator kennis maken bij de personen die graag gebruik maken van de thuisinzet. Daarna maak je zelf de afspraken over wanneer langs te komen en wat te doen. Meestal spreek je één keer per week af voor een viertal uurtjes.

Daarnaast blijft de coördinator in beeld. Je geeft aan haar door hoe het contact verloopt. En als er lastige situaties zijn of als er sprake is van moeilijkheden kun je als vrijwilliger ook altijd een beroep op haar doen.

Wat betekent het voor mensen om iemand toe te laten in de thuissituatie?

Zorg te ontvangen van een vreemde is niet gemakkelijk. Maar als je zo ziek bent, gaan andere emoties een rol spelen. Zo zijn de meesten dankbaar dat je hen komt helpen of dat je hun naasten kunt en wilt bijstaan. En als je wekelijks komt, bouw je een soort van relatie op met hen en met de huisgenoten. Dan weet je wat er van je verwacht wordt.

Met welk woord zou je thuisinzet willen typeren?

Twee woorden: waardevol en gezellig. Ik vind thuisinzet waardevol omdat mensen jou toelaten in hun leven op een moment dat alles zeer emotioneel en spannend is. Maar het is ook gezellig, omdat je hen leert kennen, omdat je fijne gesprekken hebt en omdat je iets voor hen kunt betekenen, ook al zijn het vaak maar kleine zorgdingen.

Je mooiste thuisinzet-ervaring?

Mijn mooiste thuisinzet was onlangs bij een gezin met kleine kinderen. Mijn taak was om de kinderen bezig te houden, zodat moeder kon gaan rusten en vader naar buiten kon. Ik heb heel veel spelletjes gedaan, boterhammen gesmeerd en boeken voorgelezen.

Thuisinzet? Gewoon heerlijk om te doen!

'OOK DIT WAS WEER ZO'N BIJZONDERE THUISINZET'

door Henriëtte van der Stel | vrijwilliger IJsselOever aan Huis

Henriëtte is één van de IJsselOever-aan-Huis-vrijwilligers. Regelmatig stapt ze op de fiets om ergens in Capelle op de bel te drukken om vervolgens binnengelaten te worden om de mantelzorger te ontlasten. 'Natuurlijk', vertelt ze, 'je weet in grote lijnen altijd wel wat er speelt en wat ongeveer de hulpvraag is. Maar onderweg naar een thuisinzet ben ik altijd heel nieuwsgierig naar wie en wat ik aan zal treffen. Neem bijvoorbeeld die keer dat ik gevraagd werd om gezelschap te houden bij die zieke mijnheer...'

Dit gunnen we de mantelzorgers maar al te graag

Mijnheer was ernstig ziek en lag op een bed in de woonkamer. Mevrouw verzorgde hem met veel passie en toewijding. Maar ze had er ook heel erg behoefte aan om zo af en toe even rustig weg te kunnen. Gewoon een boodschap doen zonder het gehaaste gevoel dat ze terug zou moeten om hem. Of om naar de kapper te gaan. En dat gunnen we als IJsselOever-aan-Huis-vrijwilligers deze mantelzorgers maar al te graag.

Gewoon er zijn

Ik moest maar wat gaan lezen, zei mevrouw. Want meneer was geen prater; had daar ook helemaal geen behoefte aan. Hij was bang alleen. Daarom was het zo belangrijk dat er iemand zou zijn. Gewoon *er zijn*, dus. Met tijdschrift, boek en breiwerk stapte ik die woonkamer binnen. Kopje thee en een praatje met mevrouw die me nogmaals vertelde dat ik alleen maar stil in de kamer aanwezig hoefde te zijn.

En zij? Zij zou die eerste keer naar boven gaan. Dan was ze dichtbij en kon ze in de gaten houden of het goed ging en of mijnheer zich veilig voelde, zo zonder haar.

Het zit wel goed

En ik? Ik heb dus mijn boek gepakt en ben gaan lezen. Totdat mijn blik op een gegeven moment viel op de boekenkast. Met mijn hoofd een beetje schuin probeerde ik de titels te lezen. En dat verbrak de stilte.

'Zoals je ziet, ben ik nogal geïnteresseerd in treinen', zei hij.

Ik: 'Ja, dat is duidelijk! Wat leuk.'

Zonder verdere vraag begon hij te vertellen: over de treinen, over waarom die hem zo intrigeerden, over spoorwegen...'

Na een half uur moest ik zijn vrouw maar roepen om te zeggen dat ze wel een poosje weg kon gaan. 'Het zit wel goed', zei hij.

Uren kletsen

Telkens als ik naar meneer ging, kletsten we uren. Niet meer alleen over treinen. Mijnheer was in heel veel meer geïnteresseerd. Mijn eigen boeken konden voortaan thuis blijven.

Later bleek nog dat ik hem aan zijn zus deed denken en dat hij zich mede daardoor meteen veilig voelde bij mij.

Ook dit was weer zo'n bijzondere thuisinzet!

EEN DAG OP HOOG NIVEAU

door Els Bette-Fluit | zorg- en pr-vrijwilliger IJsselOever

‘We halen het Guinness Book of Records nog’, zei ze. Dat noemde ik een schrale troost. En dat beaamde ze. Want zuur is het wel en zo ongelooflijk. Slechts een enkele week na elkaar hadden haar man en zij allebei te horen gekregen dat het aantal dagen dat nog aan hun leven toegevoegd kan worden, beperkt is.

En wat dán? Hoe moet het dan verder?

Hun weg leidde naar IJsselOever, waar op dat moment plaats was voor twee bewoners. Van een eenpersoonskamer werd gewoon een tweepersoonskamer gemaakt, met een heus tweepersoonsbed.

Want als er zoveel te verwerken is, is het heerlijk om dicht bij elkaar te zijn, elkaars hand te pakken, elkaars nabijheid te voelen en te ervaren.

En als het aantal dagen dat aan het leven toegevoegd kan worden beperkt is, dan doen wij er in IJsselOever alles aan om zo veel mogelijk leven toe te voegen aan de dagen die er nog zijn. Daar schakelen we heel graag de hulp van Ambulance Wens bij in. En zo beleefde het echtpaar een dag op hoog niveau! Twee ambulances met chauffeurs en begeleiders, de aanwezigheid van kinderen en kleinkinderen, een prachtrit door het geliefde Rotterdam met een onvergetelijk samenzijn bovenin de Euromast. Hoe mooi is dát?!

Dat heet een topdag, toch?!

Colofon

Deze *Zicht op IJssel* nummer 13 kwam tot stand met de medewerking van:

George Henkens, Andra Kranendonk, Hilger Jansen, Nathalie Jonker, Hester van Briemen, Anneke Beijer, Jolkje van der Kaaden, Henriëtte van der Stel, Henny Aerts en Els Bette-Fluit

Foto's van betrokkenen zijn met toestemming opgenomen.

Zicht op IJssel verschijnt enkele malen per jaar en wordt verzonden aan alle medewerkers, oud-medewerkers en belangstellenden van de IJsselHospices.